

MASARYKOVA UNIVERZITA

**Pedagogická fakulta,
Katedra biologie**

Seminární práce:

Ojcowski Park Narodowy

AUTOR:

Andrea Rosenberková (UČO 343668)

Petra Sedláčková (UČO 343790)

Magisterské studium, akademický rok 2012/2013

Polsko má celkem 23 národních parků, kdy nejstarší z nich je Bialowieski Park Narodowy vyhlášený v roce 1947. O devět let později byl vyhlášen národním parkem také Ojcowski Park Narodowy z rozlohou 21,46 km² (<http://cs.wikipedia.org/>).

Ojcowski národní park se rozkládá v malebném údolí potoka Prądnik, které je lemováno vápencovými skalami nejrůznějších tvarů. Návštěvníkům nabízí možnost kulturního i turistického vyžití. (<http://www.geops.cz/>)

Park se nachází nedaleko Krakova a je známý bohatstvím svých geologických útvarů. Pod ochranou je jižní část Krakovsko-częstochovského krasu s údolími řek Prądnik a Sąspówka. Poláci mluví (nepochybně s nadsázkou) o Ojcowském národním parku jako o místních Dolomitech. Krasovou činností zde vzniklo množství jeskyní, roklí, úžlabin a skalních útvarů s roztodivnými názvy. Nejznámějším útvarem je Herkulova palice. Na území parku se nachází více než 400 jeskyní, mezi ty větší patří jeskyně Łokietka, Ciemna či Zbójecka. Větší část parku pokrývají lesy, především smíšené. Rostlinstvo zastupuje vysokohorská květena i teplomilné druhy. (<http://www.polsko.travel/cz>).

Skály:

Skalních útvarů lemujících tok říčky je několik desítek. Jen malé procento však vystrkuje své vápencové lebky z náruče lesů. Skalní jehly Rękawica (Rukavice) nabízí jednu z nejpěknějších vyhlídek a to v blízkosti jeskyně Ciemna. Název je zcela přesný - přesně pět vztyčených kamenných prstů ční nad zeleným údolím. Otevírá se tu skutečně velmi pěkný pohled na celé údolí. Dále zde můžeme pozorovat slepence věží Gora Koronna, které jsou zvláště působivé. Další skalní jehly a stěny můžeme obdivovat ve snad nejzajímavější soutěsce v oblasti - dolině Sąspowska. Toto 6 km dlouhé sevřené údolíčko je doslova protkáno množstvím skalních útvarů, které jsou však bohužel z většiny ukryté v lesním porostu. Jistým vyvrcholením je výstup po upravených schodech na skalní terasu Jonaszówka, nabízejí výhled na celé údolí (www.pohora.cz).

Jeskyně:

Ojcowski Park Narodowy však nejsou jen skály. Vápenitá půda v parku totiž podporuje tvorbu jeskyní. V parku se popisuje, že je na 400 jeskyní, ovšem má se za to, že jich je tu asi 700 (<http://pl.wikipedia.org/>).

Pomyslnou „jedničkou“ je jeskyně Łokietka, nacházející se 130 m vysoko nad údolím Prudnika v úbočí Chelmovej Góry. Délkou 320 m je největší v oblasti a skládá se dvou prostorných sálů. Jeskyně je exemplární ukázkou vodní eroze v jurských vápencích. Pokud jeskyni navštívíme v zimě, pak zde u vchodu můžeme obdivovat na tzv. „chłopki łodowe“ - malé ledové stalagmity (vstupné 6,5 zł). Další významnou jeskyní je Ciemna, která je délkou 186 m vlastně pozůstatkem podzemního toku. Její význam je však spíše historický. Právě odtud pochází nejstarší doklad o osídlení Polska (120 - 115 let př.n.l.). Jeskyně je nepřístupná, pouze zvenčí můžeme pozorovat malou archeologickou expozici. Ostatní jeskyně mají spíše lokální význam a jsou turisticky nepřístupné (www.pohora.cz).

Zámky, kaple a zříceniny:

Na území NP Ojców najdeme hned několik významných staveb. Na prvním místě to je rozsáhlý komplex zámku Pieskowa Skała z r. 1315. Původní stavba patřila do strážné linie tzv. „orlich gniazd“ (orlích hnízd), dnes v zámku najdeme pobočku uměleckých sbírek krakovského zámku Wawel, velkou knihovnu (28 tis, svazků). Zajímavou a svéráznou stavbou je kaple „Na wodzie“. Tato dřevěná stavba je postavena poněkud netradičně přímo nad vodou říčky Prądnik, neboť se jedná o původní lázeňské zařízení. Poslední významnou stavbou jsou ruiny zámku Ojców, romanticky postaveném na skalním ostrohu přímo při severním vstupu do doliny Prądniku (www.pohora.cz).

Fauna:

Počet přítomných živočišných druhů se odhaduje na 11.000. Avšak bylo popsáno zatím asi 6000. Fauna je zastoupena drobnými, ale i většími savci typickými tomuto klimatickému pásmu z těch menších je to například plch, kuna atd., z těch větších jsou to: jelen, zajíc, prase divoké, liška, tchoř obecný, bobr, jezevec, ondatry. Bylo zjištěno 120 druhů ptáků jako jsou např. čáp černý, ledňáček říční, sova, ještěř lesní, kalous ušatý, datel černý, žluna zelená, holub a hrdlička, králíček obecný. Mezi obojživelníky, kteří jsou typičtí pro tuto oblast řadíme např. mlok, čolek, kuňka obecná, ropucha obecná, skokan hnědý, rosnička. Mezi plazi jsou zastoupeni: ještěrka obecná, slepýš křehký, zmije obecná, užovka hladká, Mezi nejčastější druhy ryb žijící ve vodách Sąspówki a Prądnik je pstruh obecný a pstruh duhový. Ze vzácných plžů stojí za zmínku slimák modrý a slimák velký. Zvláště bohatá je zdejší hmyzí říše, jež čítá více než 3300 druhů. Jeskyně jsou obývány mnoha druhy netopýrů. Existuje jich 17 z

celkového počtu 21 druhů žijících v Polsku. Typickým netopýrem je např. vrápenec malý. Mají rádi klidné zimní ubikace v jeskyních Ojcow. Tento park je také domovem mnoha druhů motýlů. Může se pochlubit více než 600 druhy. Je tady, 218 druhů chráněných zákonem (www.staff.amu.edu.pl), (www.pl.wikipedia.org).

Flora:

V tomto parku je zaznamenáno přibližně 1000 druhů cévnatých rostlin. Také více jak 230 druhů mechů, 200 druhů lišejníků a 1200 odrůd hub. Vyskytuje se zde 84 druhů rostlin, které jsou chráněny zákonem. Největší prostor je pokryt smíšenými lesy, bukové lesy a houštinami. Mezi stromy vyskytující se v parku jsou např. habr, dub, javor horský, jedle. Mezi zástupce stepní květeny řadíme: trpasličí třešeň, astra kopcová. Také se zde vyskytuje oměj štíhlá, chrpa, jaterník, sasanka, rakytník řešetlákový. Mokrý skály jsou pokryty řasami a to rybenkou zápašnou. Z významných hub stojí za zmínku pýchavka obrovská, korálovec jedlový, hadovka smrdutá. (www.ojcowski-park-narodowy.pl), (<http://pl.wikipedia.org/wiki/>).

Cestovní ruch:

Tento národní park je široce navštěvován individuálními turisty, tak školními skupinami. Tento park má výbornou polohu, protože se nachází blízko velkých měst a proto také bývá často navštěvován. Nacházejí se zde turistické stezky, také stezky pro cyklisty, odpočívadla a také jeskyně, které jsou otevřeny pro veřejnost. V centru parku naleznete také celoroční ubytování. Vydat se zde tedy můžete jak na jednodenní, tak i vícedenní pobyty.

Praktické informace:

Mapy a průvodce: Dobrou mapu vydalo nakl. Compass - Ojcowski Park Narodowy (1:2000, cena cca 9 zł). Na našem trhu se oblasti okrajově věnuje průvodce Polské hory (Mirago 2004).

Vhodná doba pro návštěvu: Rozhodně se vyhnout červnu, kdy celý park trpí pod nájezdem školních zájezdů. Nejlépe tedy jaro nebo potom podzim. (<http://zyrardow.pttk.pl>).

Seznam použité literatury:

Národní parky v Polsku. *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2009 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_parky_v_Polsku

Ojcovský národní park. *Polsko-travel* [online]. 2013 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: <http://www.polsko.travel/cz/narodni-parky/ojcowsky-narodni-park>

Ojców - polské Dolomity?. *Pohora.cz* [online]. 2010 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: <http://www.pohora.cz/pohora/ojcow-polske-dolomity/>

Otcovská National Park. *Wikipedia, wolna encyklopedia* [online]. 2012 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: http://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=pl&u=http://pl.wikipedia.org/wiki/Ojcowski_Park_Narodowy&prev=/search%3Fq%3Dojcowski%2Bpark%2Bnarodowy%26biw%3D1280%26bih%3D892

Ojcowski Park Narodowy. *Zyrardow* [online]. 2011 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: <http://zyrardow.pttk.pl/turnia/stronki/polskie/stronka7.html>

Ojcowski Park Narodowy. *Świat roślin* [online]. neuveveno [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: http://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=pl&u=http://www.ojcowskiparknarodowy.pl/main/swiat_roslin.html&prev=/search%3Fq%3Dojcowski%2Bpark%2Bnarodowy%2Bflora%26biw%3D1280%26bih%3D892

Ojcowski National Park. *Ojcowski National Park* [online]. 1996 [cit. 2013-06-21]. Dostupné z: <http://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=en&u=http://www.staff.amu.edu.pl/%7Ezbow/p/h/pnp/ojco.htm&prev=/search?q=ojcowski+narodni+park+fauna+flora&client=firefox-a&hs=Sy1&rls=org.mozilla:cs:official&channel=fflb>